

ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

ในพิธีเปิดงานสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี ๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ดิกลันติมอริ ทำเนียบรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ดิกลันติมอริ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ตันยวรรณ) และประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการ และหน่วยงานภาครัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชนเข้าร่วมงาน โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. นายกรัฐมนตรีกล่าวในพิธีเปิดงาน ฯ ว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และกรอบแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ เน้นให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม มีการตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลโดยให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขและขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยต้องสร้างและยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อความโปร่งใสของภาครัฐ ซึ่งจะทำให้การบริหารประเทศและบริหารงานภาครัฐบรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาในการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากไม่สามารถกำหนดความเจริญของประเทศได้จากตัวเลข GDP เพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงความพึงพอใจและความสุขของประชาชนด้วย จึงเป็นความท้าทายของข้าราชการทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ป้องกันปัญหาความเข้าใจไม่ถูกต้องของประชาชน รวมถึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา และตรวจสอบได้ด้วยระบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องในปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่ง “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ” ที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะมีผลบังคับใช้ครบ ๒๐ ปี จึงรณรงค์ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของภาครัฐทุกแห่งมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่จัดแสดงข้อมูลข่าวสารตามสิทธิที่ประชาชนพึงได้รับรู้ การรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงาน การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ ผลสำรวจความพึงพอใจจากประชาชน ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ ๗๖ จากทั้งหมด ๑๖๘ ประเทศทั่วโลกของการจัดอันดับดัชนีตัวชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี ๒๕๕๘ (Corruption Perceptions Index ๒๐๑๕) ซึ่งประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนน จาก ๑๐๐ คะแนน และเป็นอันดับที่ ๓ ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

๒. ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี

๑	ทก.	การบริการข้อมูลประชาชน - ให้ สรอ. รวบรวมตัวเลขโดยรวมของจำนวนประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล และให้เพิ่มเติมข้อมูลในปัจจุบันเพื่อความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความชัดเจน	๑๐.๓
๒	ก.พ.	การยกระดับสมรรถนะของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพ - ให้ ก.พ. ยกระดับสมรรถนะข้าราชการ เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถคลายข้อสงสัยของสังคมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐได้	๑๐.๓
๓	ส.ป.น.	๑) การอธิบายความหมายใหม่ให้ชัดเจน - ให้ ส.ป.น. ทบทวนคำว่า “ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” เพราะเป็นคำที่ไม่น่าไว้วางใจ ไม่ชัดเจน ขอให้อธิบายความหมายใหม่ให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมของทุกคนและทุกภาคส่วนต่อไป และข้อความว่า “สิทธิการอุทธรณ์ในกรณีที่ข้าราชการไม่ทำตามข้อเรียกร้อง” อาจทำให้เกิดการร้องเรียนในทุกกรณีได้ จึงต้องหาเหตุผลในการอุทธรณ์ให้ชัดเจน	๑๐.๑
		๒) การสร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน - ให้ ส.ป.น. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับประชาชน สื่อมวลชน และ NGO ต่อการดำเนินการของหน่วยงานรัฐให้เป็นรูปธรรม โดยเริ่มต้นจากกฎหมาย กฎระเบียบ ขั้นตอนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและข้าราชการ เพื่อลดปัญหาการร้องเรียน และสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน รวมทั้งอธิบายขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องความโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนเกิดการรับรู้ มีความเข้าใจกระบวนการทำงานของภาครัฐ และสามารถเดินทางประเทศต่อไปด้วยความเรียบร้อย	๑๐.๒
		๓) การเร่งผลักดันให้ปี ๒๕๖๐ ให้เป็นปีแห่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐ - ให้ ส.ป.น. ร่วมกับทุกหน่วยงาน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการบริหารงานภาครัฐให้ได้ภายในปี ๒๕๖๐ และนำผลงานมาคัดเลือกเพื่อนับประกาศเกียรติคุณศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการต้นแบบโดดเด่นในปีต่อไป ให้มีโครงการทำสัญญาคุณธรรม ซึ่งลงนามระหว่างเจ้าของโครงการ ผู้ประกอบการ และผู้แทนของภาคประชาชน เพื่อร่วมกันตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ และการลงทุน อสังหาริมทรัพย์ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ให้ตระหนักถึงโครงการสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับประชากรที่จะขยายตัวในอนาคตเพื่อก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง	๑๐.๕

	๔) การรับเรื่องราวร้องทุกข์	๑๐.๓
	- ให้ สปน. ตรวจสอบการร้องเรียนเรื่องอาหารราคาแพง แต่ราคาสินค้าเกษตรกลับไม่เพิ่มขึ้น หากมีการตรวจสอบแล้วไม่มีความชัดเจนในเรื่องราคาจะให้มีการสำรวจควบคุมราคาต่อไป	๑๐.๗
	- ให้ สปน. แก้ไขปัญหาการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนให้ได้ ข้อยุติ กรณีไม่สามารถดำเนินการได้ต้องทำความเข้าใจกับประชาชนว่าติดขัดอย่างไร รวมทั้งให้นำพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารเชื่อมโยงกับศูนย์บริการประชาชน และให้รวมไฟล์สื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาลงให้ส่วนราชการได้รับทราบ	

๓. ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ) กล่าวรายงานว่า งานการสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี ๒๕๕๘ ในโอกาสครบรอบ ๑๘ ปี ซึ่งได้ตราขึ้นใช้บังคับเพื่อรองรับสิทธิและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน โดยกำหนดสิทธิไว้ให้ประชาชน เช่น สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ สิทธิร้องเรียนในกรณีที่หน่วยงานภาครัฐไม่ปฏิบัติตามคำขอ สิทธิการเยียวยารักษาและคุ้มครองสิทธิของประชาชน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ การอุทธรณ์ที่หน่วยงานราชการตอบปฏิเสธการขอข้อมูลข่าวสาร ขณะเดียวกันได้มีการกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในการเปิดเผยหรืออาจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดไว้ตามหลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาฯ มีขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการ ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป ได้รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตลอดจนเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ พร้อมกันนี้ ได้มอบรางวัลให้หน่วยงานและบุคคลที่ได้รับการยกย่องเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้แก่ การมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการต้นแบบโดดเด่นจำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานจังหวัดหนองคาย การมอบโล่ประกาศเกียรติคุณหน่วยงานต้นแบบในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการระดับดีเด่น ดีมาก ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๑๒๗ หน่วยงาน และการมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้ที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๑๕๓ คน

สำนักประธานและติดตามนโยบาย สปน.

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙

(ศิริภาพร, อนุพรพร นฤพรานนท์/ ศิริภาพร ทาน/ พงษ์สุข บรรจงงาน)